

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

«20» березня 2026 року

м. Харків

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях України (далі – ТОТ України).

Склад моніторингової групи:

Сібільова Олена Вікторівна – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Харківській області;

Тупіков Максим Олександрович - головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Розділ 1: довиїзний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: головним спеціалістом Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Тупіковим Максимом Олександровичем.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – Університет) в розділі «Вступнику» створено окремий розділ Освітні центри «Крим/Донбас-Україна», який містить інформацію для вступників з тимчасово окупованих територій України до Університету.

Інформація на сайті Університету містить відомості щодо правил вступу у 2025 році, для яких категорій абітурієнтів призначені освітні центри «Крим/Донбас-Україна», щодо нормативних документів порядку, необхідних документів, способів контактування, основні строки вступної кампанії.

Засоби комунікації з освітніми центрами: на сайті зазначено перелік основних способів зв'язку із освітніми центрами. Зокрема зазначено відповідальну контактну особу, Бурдейна Вікторія Михайлівна, мобільні телефони з месенджерами Viber, Telegram: +380663444340, +380979805432, а також адреса електронної пошти PK@khai.edu.

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: Інформація про роботу освітніх центрів, нормативні документи, пов'язані із їх роботою, зокрема Наказ Міністерства освіти і науки

України від 01 березня 2021 року розміщено в публічному доступі на вебсайті, а також гіперпосилання на Положення про освітні центри «Крим/Донбас Україна».

Також абітурієнтам надається можливість сконтактуватись із представниками громадськості (ЦГП «Альменда») щодо вступу молоді з ТОТ до закладів вищої освіти в Україні, корисні ресурси щодо роботи гарячої лінії для вступників з ТОТ, як отримати свідоцтво про загальну середню освіту через освітні центри.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: на вебсайті Університету в розміщено адресу перебування освітніх центрів та приймальної комісії Університету.

Інформація щодо уповноважених закладів середньої освіти: для освітніх центрів призначено уповноважений заклад середньої освіти, а саме Комунальний заклад «Харківський науковий ліцей-інтернат “Обдарованість”» Харківської обласної ради.

На вебсайті Університету зазначено лише гіперпосилання на сайт уповноваженого закладу середньої освіти, однак не зазначено інформацію про посадову особу та способи контактування із таким закладом.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Крим/Донбас Україна» на базі Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Фактична адреса об'єкта моніторингу: вул. Вадима Манька, буд. 17, місто Харків, Харківська область, 61070.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Ректора Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» – Литвинова Олексія Миколайовича;

відповідального секретаря приймальної комісії Університету – Бурдейної Вікторії Михайлівни;

заступника відповідального секретаря приймальної комісії Університету – Степаненко Володимира Миколайовича.

Регламент діяльності освітніх центрів

Окремий нормативно-правовий акт існує. Освітні центри «Крим/Донбас-Україна» діють на підставі Положення про освітні центри «Крим/Донбас-Україна» (далі – Положення). Нормативні документи оновлюються з початком нової вступної кампанії.

Умови вступу у 2025 році щодо початку вступної кампанії:

Відповідно до умов Положення, встановлюється порядок та умови вступу щодо вступу заявників до Університету. Заявниками для отримання документів про базову та повну загальну середню освіту, необхідних для здобуття вищої освіти, необхідно пройти річне оцінювання та державну підсумкову атестацію за екстернатною формою в уповноваженому закладі загальної середньої освіти. Список необхідних документів для вступу заявників: заява, сертифікат ЗНО/НМТ, довідка про взяття на облік ВПО, документа, що посвідчує особу, за його відсутності – свідоцтво про народження, документ про освіту державного зразка та додаток до нього, довідка про успішне проходження річного оцінювання.

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2025 році звернулось 35 осіб.

До освітніх центрів Університету за вступну кампанію було подано 31 заяву на вступ до Університету, зараховано 17 осіб (Луганська область – 3, Донецька область – 7, Харківська область – 3, Запорізька область – 4). Динаміка кількості заяв порівняно із 2024 роком зменшилась: в минулому році було подано 52 заяви. Університет веде статистичні дані вступників в розрізі тимчасово окупованих територій, зон бойових, активних та можливих бойових дій.

Через освітні центри в 2025 році було зараховано 12 осіб на бюджетну форму навчання, 5 осіб були зараховані на контрактну форму навчання. Усі студенти закладу освіти навчаються у он-лайн форматі.

Статистичні дані щодо вступників

Статистичні дані щодо вступників в розрізі тимчасово окупованих територій, територій активних бойових дій, територій можливих бойових дій, з яких вони вступили ведуться приймальною комісією та освітніми центрами Університету. Зокрема враховуються студенти, які поступили до Університету з тимчасово окупованих територій України та зони інтенсивних бойових дій.

Динаміка вступників у 2024 – 2025 роках

Кількість вступників через освітні центри у порівнянні з вступною кампанією 2024 року зменшилась.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

На базі Університету працюють три гуртожитки, два з яких зареєстровані офіційно як місце тимчасового перебування внутрішньо переміщених осіб. Вступники до Університету з ТОТ мають можливість розміщуватись в гуртожитках на період вступу та навчання в Університеті, у тому числі розглядаючи можливість спільного проживання з родиною, якщо вони є ВПО.

Університет сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, а також, у разі необхідності, інших документів. Також передбачене складання кваліфікаційних робіт, державних іспитів студентами Університету в дистанційному форматі, що спрощує процес отримання освітнього рівня українського зразка.

освіти, необхідно пройти річне оцінювання та державну підсумкову атестацію за екстернатною формою в уповноваженому закладі загальної середньої освіти. Список необхідних документів для вступу заявників: заява, сертифікат ЗНО/НМТ, довідка про взяття на облік ВПО, документа, що посвідчує особу, за його відсутності – свідоцтво про народження, документ про освіту державного зразка та додаток до нього, довідка про успішне проходження річного оцінювання.

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2025 році звернулось 35 осіб.

До освітніх центрів Університету за вступну кампанію було подано 31 заяву на вступ до Університету, зараховано 17 осіб (Луганська область – 3, Донецька область – 7, Харківська область – 3, Запорізька область – 4). Динаміка кількості заяв порівняно із 2024 роком зменшилась: в минулому році було подано 52 заяви. Університет веде статистичні дані вступників в розрізі тимчасово окупованих територій, зон бойових, активних та можливих бойових дій.

Через освітні центри в 2025 році було зараховано 12 осіб на бюджетну форму навчання, 5 осіб були зараховані на контрактну форму навчання. Усі студенти закладу освіти навчаються у он-лайн форматі.

Статистичні дані щодо вступників

Статистичні дані щодо вступників в розрізі тимчасово окупованих територій, територій активних бойових дій, територій можливих бойових дій, з яких вони вступили ведуться приймальною комісією та освітніми центрами Університету. Зокрема враховуються студенти, які поступили до Університету з тимчасово окупованих територій України та зони інтенсивних бойових дій.

Динаміка вступників у 2024 – 2025 роках

Кількість вступників через освітні центри у порівнянні з вступною кампанією 2024 року зменшилась.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

На базі Університету працюють три гуртожитки, два з яких зареєстровані офіційно як місце тимчасового перебування внутрішньо переміщених осіб. Вступники до Університету з ТОТ мають можливість розміщуватись в гуртожитках на період вступу та навчання в Університеті, у тому числі розглядаючи можливість спільного проживання з родиною, якщо вони є ВПО.

Університет сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, а також, у разі необхідності, інших документів. Також передбачене складання кваліфікаційних робіт, державних іспитів студентами Університету в дистанційному форматі, що спрощує процес отримання освітнього рівня українського зразка.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

У межах діяльності освітніх центрів уповноваженим закладом загальної середньої освіти призначено Харківський науковий ліцей «Обдарованість» Харківської обласної ради, розташований за адресою: вул. Миру, 102-А, м. Харків.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти та Університет знаходяться в різних частинах міста та потребують використання громадського транспорту.

Підготовчі курси

Університетом проводяться підготовчі курси для усіх вступників, включно для вступників з ТОТ з предметів Національного мультипредметного тесту: українська мова, математика.

Консультації

В Університеті надаються як онлайн, так і офлайн консультації щодо вступу, процедури вступу, тестових завдань, порядку проведення співбесід абітурієнтам з тимчасово окупованих територій за допомогою різних способів зв'язку.

Розміщення інформації у закладі освіти

На момент моніторингового візиту, інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів розміщені на вебсайті Університету, а також біля приміщення освітніх центрів у вигляді стендів та плакатів. Інформація регулярно оновлюється з початком наступної вступної кампанії.

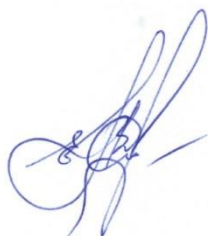
Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ:

- відсутність або складність відновлення документів (паспорт, ПН, документи про освіту, додатки до них);
- проблеми з підтвердженням освітнього рівня та проходженням річного оцінювання;
- обмежений доступ вступників до українського освітнього простору та інформації про умови вступу;
- психологічні труднощі, відсутність житла та потреба в тимчасовому розміщенні;
- логістичні складнощі з безпечним виїздом та прибуттям до місця вступу;
- обмежений доступ до стабільного інтернет-зв'язку для проходження онлайн консультацій та подання документів;
- недостатній рівень підготовки з окремих предметів через різницю в освітніх програмах;
- Формат складання ЄВІ, ЄДКІ, ЄФВВ: через процедуру проходження іспиту виключно офлайн, неможливо скласти такі іспити студентами з ТОТ.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:***Національному аерокосмічному університету: «Харківський авіаційний інститут»***

- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітні центри;
- опублікувати мапу (дорожню карту), як дістатися до освітніх центрів Університету та уповноваженого закладу загальної середньої освіти;
- актуалізувати на веб-сайті закладу освіти інформацію щодо діяльності освітніх центрів «Крим/Донбас-Україна».

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини в Харківській області**

Олена СІБІЛЬОВА

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Максим ТУШКОВ